

Informatienota raad

Zaaknummer: Z-18-017191
Nummer: DOC-18-108480
Datum: 9-11-2018
Steller: College
Onderwerp: Update: Regionale energiestrategie, Transitievisie Warmte en Klimaatadaptatie

Ter informatie

Kennis nemen van:

Actualiteit over de Regionale energiestrategie (RES), Transitievisie Warmte (TVW) en Klimaatadaptatie.

Aanleiding

Op 16 november 2017 stelde de raad het Programma Duurzaamheid vast. Het programma bestaat uit vijf pijlers.

Het Rijk kwam in 2017 met het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie, als onderdeel van het Deltaprogramma. Doel van dit plan is dat heel Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht. Het omvat de thema's Wateroverlast, Hittestress, Droogte en Gevolgen van overstromingen.

Het kabinet presenteerde vervolgens deze zomer (2018) het concept Nationaal Klimaatakkoord. Het Rijk wil een CO2-reductie realiseren van 49% in 2030. Daarnaast bepaalde het Rijk dat alle bestaande bebouwing in 2050 afgesloten is van aardgas.

Om deze doelstellingen te realiseren komt er veel op gemeenten af. Dit pakken we zowel regionaal als lokaal op.

Deze doelstellingen betreffen de pijlers Elektriciteit, Warmte en Water & Groen van ons programma. In deze nota geven wij u een actualisatie.

Kernboodschap

(Deltaplan) Ruimtelijke klimaatadaptatie

In 2020 moeten we klimaatadaptief handelen in ons beleid en uitvoering vastleggen. Daarvoor is een aantal stappen nodig. Dat is in de eerste plaats WETEN: het analyseren van de gemeente op klimaatkwetsbaarheden, zo weten we wat er precies aan de hand is. Deze analyse heet de klimaatstresstest. In de tweede plaats WILLEN: het bepalen van doelen en opgaven. Dat gebeurt in een risicodialoog tussen gemeenten, waterschap en andere belangrijke stakeholders. De raad kiest vervolgens een geschikte strategie.

In de derde plaats WERKEN: de gekozen strategie borgen we in beleid. Het opstellen van een uitvoeringsagenda hebben we nodig en helpt om de maatregelen in de tijd uit te zetten en te realiseren. Inmiddels werken we op Westfriesniveau aan een plan van aanpak. De klimaatstresstest voeren we in het voorjaar 2019 uit.

Nationaal Klimaatakkoord

Om de doelstellingen van het Klimaatakkoord te halen besloot het kabinet een 5-tal sectortafels op te richten. Deze sectortafels onderhandelden over de maatregelen die bijdragen aan de CO2-reductie van 49%. Twee van de tafels betreffen de sectortafels Elektriciteit en Gebouwde omgeving. Inmiddels zijn de

hoofdpijnen van het klimaatakkoord duidelijk. Nu worden deze plannen verder uitgewerkt door Rijk, decentrale overheden, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties en doorgerekend. Naar verwachting ligt in mei 2019 een vastgesteld breed gedragen maatschappelijk klimaatakkoord.

Regionale energiestrategie (RES)

Aan de Sectortafel Elektriciteit en bestaande gebouwen zijn afspraken gemaakt over de invulling van de ruimtelijke opgave voor hernieuwbare energie (zonne-energie, windenergie, geothermie en biomassa). De 49% reductiedoelstelling wordt deels middels Wind op Zee ingevuld. De resterende opgave voor hernieuwbare energie, op land, moet via de RES worden ingevuld.

Duurzame energievoorziening is zichtbaarder en vraagt meer ruimte dan fossiele energie. Het doel van de RES is dit goed in te passen.

Regionale samenwerking is essentieel

De RES is een instrument om te komen tot regionaal gedragen keuzes voor de opwekking van duurzame elektriciteit, de warmtetransitie in de gebouwde omgeving en de daarvoor benodigde opslag en energie-infrastructuur. Daarmee geeft de regio invulling aan de afspraken uit het Klimaatakkoord zoals deze gemaakt zijn aan de sectortafels voor Elektriciteit en Gebouwde omgeving. Veel van de afspraken moeten in de regio worden waargemaakt. Daarmee doen we het Rijk een aanbod hoe we bijdragen aan de doelen van het Klimaatakkoord. Dit aanbod moet naar verwachting in november 2019 in concept klaar zijn.

Wat betekent dit concreet:

- Gemeenten in Noord-Holland Noord vormen samen met de provincie, waterschappen en maatschappelijke partners een regio waarmee ze een regionale energiestrategie opstellen.
- Tegelijkertijd wordt door het Planbureau voor de Leefomgeving (PBL) in samenwerking met de koepels en het Rijk landsdekkende uniforme uitgangspunten (datasets, uniforme rekenmethodieken en regionale energieleveringsanalyses) uitgewerkt. Daarmee worden de RES onderling vergelijkbaar en optelbaar.
- De formele start van de ontwikkeling van regionaal gedragen RES vindt plaats na ondertekening van het klimaatakkoord. Dit gebeurt met een 'startnotitie' per regio. Deze wordt vastgesteld door het bestuur van gemeenten (lees de raad), provincie en waterschap. De startnotitie beschrijft de landsdekkende uniforme uitgangspunten en besluitvorming over de regionale opdracht.
- In november 2019 zijn alle regio's concept-RES gereed. Voor het geval deze RES bij elkaar niet optellen tot de nationaal afgesproken ambities wordt een verdeelsystematiek toegepast. Deze verdeelsystematiek wordt door de decentrale overheden in samenwerking met kennisinstellingen ontwikkeld. Daarmee is medio 2020 de regionale invulling van de nationale opgave verdeeld. Daarna worden de uitkomsten van de RES in het omgevingsbeleid van gemeenten en provincie opgenomen.

Westfriesse energiestrategie (WES)

We willen ons goed positioneren in de regio Noord-Holland Noord. Daarvoor is het belangrijk dat we eerst inzicht krijgen in het aanbod wat wij als Westfriesland gaan doen in de RES; als regio maar ook als individuele gemeente. Hiervoor is het van belang eerst een WES op te laten stellen. Deze WES geeft dus inzicht in het aanbod van de individuele Westfriesse gemeenten, maar ook de onderlinge uitwisseling tussen deze gemeenten.

Transitievisie Warmte

De gemeente is regisseur in de warmtetransitie. Het Rijk bepaalde dat in 2050 alle woningen van het aardgas af zijn. Dit is ook een enorme opgave die we alleen kunnen realiseren met belangrijke stakeholders en onze inwoners.

We stelden inmiddels een warmtetransitieatlas (WTA) op. Deze laat voor onze gemeente zien welke collectieve warmtebronnen beschikbaar zijn. Deze WTA moeten we nader gaan uitwerken in een Transitievisie Warmte (TVW). Deze visie geeft een routekaart hoe onze woningen op wijkniveau van het gas afsluiten. Het Rijk bepaalde dat dit plan er uiterlijk in 2021 moet liggen.

Consequenties

Deze onderwerpen hebben grote invloed op onze gemeente. Al onze inwoners krijgen hiermee te maken. Om tot gedragen beleid te komen is betrokkenheid van maatschappelijke partners en onze inwoners belangrijk. Bij de totstandkoming van de WES, RES en TVA is draagvlak en participatie een belangrijk uitgangspunt. De uitkomsten van de deze onderwerpen maakt uiteindelijk onderdeel uit van ons ruimtelijk beleid.

Communicatie

Op 21 november vindt een regionale raadsledenbijeenkomst plaats. We willen u erop attenderen dat tijdens deze avond Diederik Samson u over deze onderwerpen informeert. Diederik Samson is ook voorzitter van de overlegtafel Gebouwde omgeving. Daarnaast is hij ook commissaris van HVC. Vanuit deze functie is bij deze bijeenkomst aanwezig. Daarnaast willen we ook dat het servicepunt duurzame energie (SDE) en het hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HNNK) aanwezig is, voor het beantwoorden van vragen.

Het informeren en betrekken van onze inwoners in deze opgaven is van belang. Dit maakt onderdeel uit van de verschillende trajecten.

Vervolg

Naar verwachting is het Klimaatakkoord in mei 2019 definitief. Vervolgens komt het voorstel startnotitie RES naar u toe, zie ook hiervoor. Onderdeel van deze startnotitie is hoe te komen tot een WES. Dit is een traject dat we op Westfriesniveau gaan organiseren. Deze startnotitie gaat ter vaststelling naar alle Westfriesse raden. In aanloop op deze startnotitie vinden we het belangrijk om dit onderwerp met u in commissieverband te bespreken.

Bijlagen

N.v.t.